
RINGERIKE
KOMMUNE

Kommunens målsetninger for klima-, miljø- og energiløsninger for nye Hov ungdomsskole

---

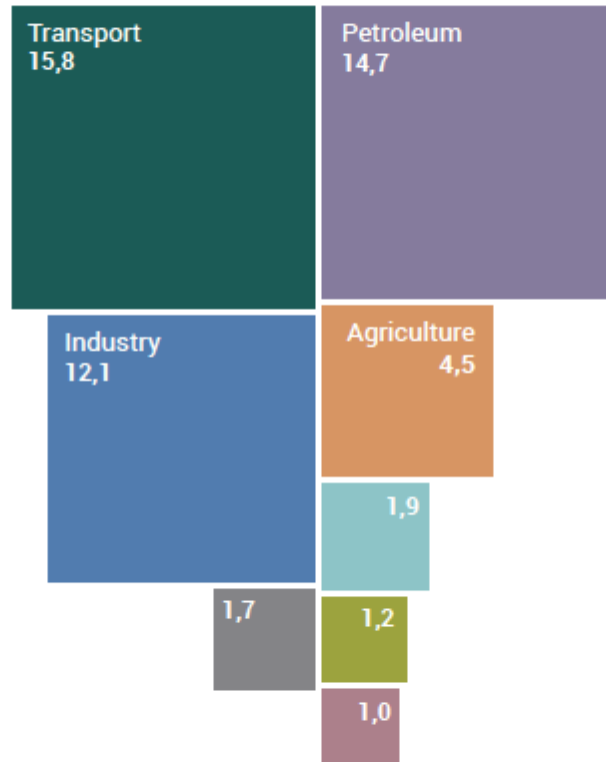
Bente Elsrud Anfinnsen, klima- og miljøsjef
Dialogkonferanse 18. juni 2019

Hvilken fremtid velger vi?

Det nasjonale bakteppet: Norge som lavutslippssamfunn 2050

Norwegian emissions of greenhouse gases in 2017
Emissions to air (million tonnes CO₂-equivalents)

Norske utslipp av klimagasser i 2050
Millioner tonn CO₂-ekvivalenter

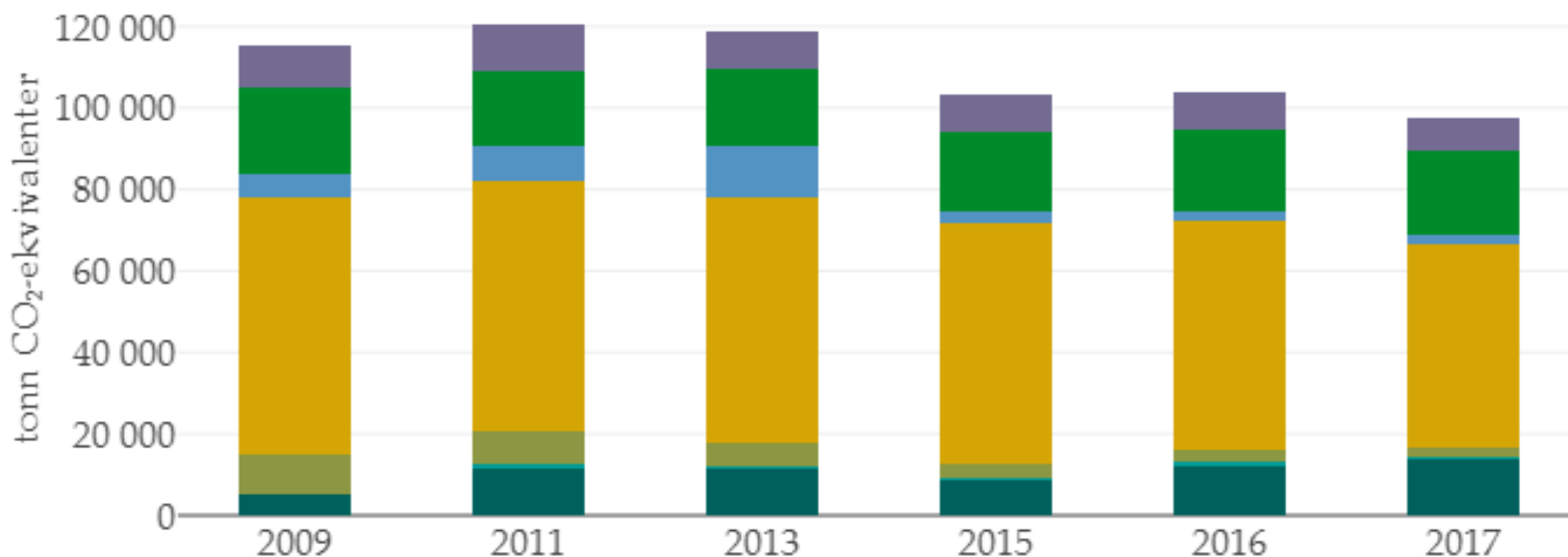
FNs klimapanel: Utslipp må være «netto null» for å begrense global oppvarming til 1,5 grader.

Klimaloven:

- Lavutslippssamfunn
- Utslipp redusert i størrelsesorden 80 til 95 prosent fra 1990.

Energy supply Buildings Waste Other emissions

Direkte klimagassutslipp i Ringerike

2017:

- 51% av utslippene i Ringerike kommer fra veitrafikk
- 14% fra industri, olje og gass
- 21 % fra jordbruk

I tillegg:
➔ bidra til å redusere også utslipp utenfor kommunegrensene; dvs. bl.a. gjennom våre innkjøp, utbyggingsprosjekter, energibruk mm.!

Kilde: Miljødirektoratet

«På sikt bør klima- og energihensyn være så godt integrert i alminnelig drift og annen planlegging, at en egen prosess som heter «klima- og energiplanlegging» blir overflødig.»

Miljøkommune.no

Bilde: Colourbox

Ringerikes politikere har vedtatt at FNs bærekraftsmål og klima- og energimål og -tiltak skal inn i kommuneplanen ved kommende revidering

Mål i gjeldende kommuneplan 2015-2030

Ringerike skal være et forbilde innen energieffektivisering, bruk av fornybar energi og reduksjon av utslipp

Fra gjeldende klima- og energiplan: Kommunale bygg og anlegg i Ringerike skal være mest mulig klimavennlige. Dette innebærer blant annet satsning på både effektiv energibruk og nye fornybare energikilder.

Muligheter for å redusere utslipp fra utbyggingsprosjekter

Resirkulert
stål

Energi-
effektivisering

Solenergi

Arealutnyttelse
og sambruk

Redusert
transportbehov

Utfasing av
fossil brensel

Lavkarbon
betong

Miljø-
sertifisering

Klimavennlige
materialer

Bioenergi

Fossil- og
utslippsfrie
byggeplasser

Alternativer
til HFK

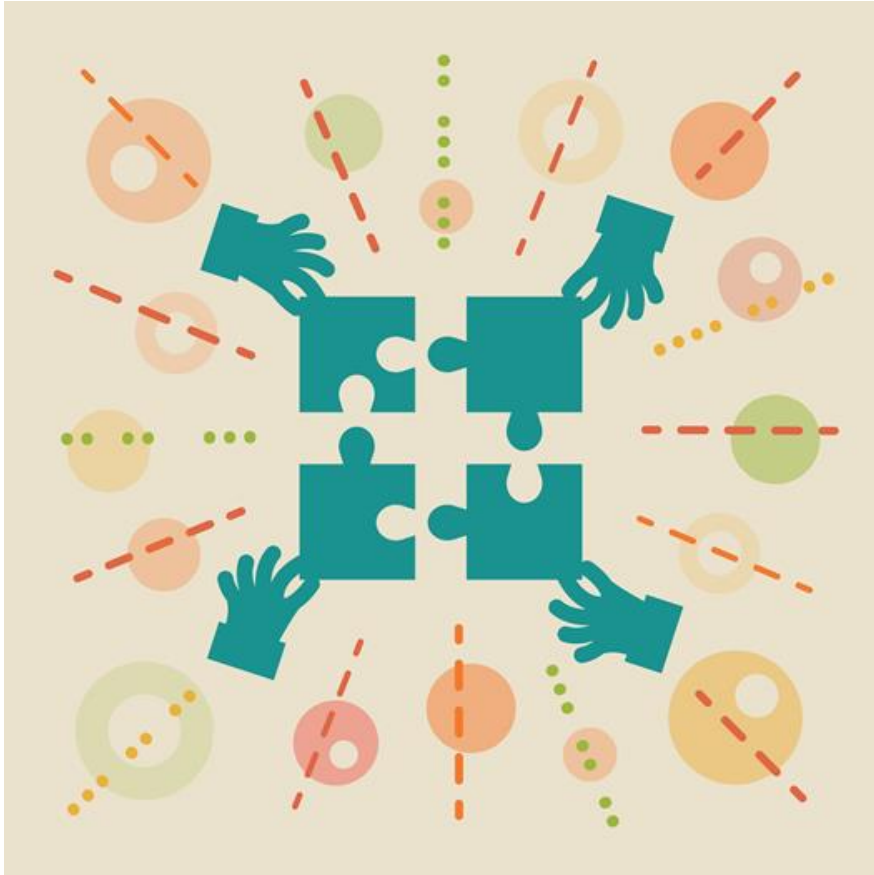
Ombruk av
materialer

Bruk av tre

Hjelp oss å finne de gode løsningene!

Bilde: Colourbox

Vi tenker å stille ambisiøse minimumskrav;
-men også la dere konkurrere om hvem som kan tilby enda mer!

Nye Hov ungdomsskole

- KL/LVL-tre (massivtre); -også synlige overflater
- Klimagassutslipp fra materialer og byggeplass reduseres med 40% eller mer i forhold til referansebygg
- Energiforbruket reduseres med 40% eller mer i forhold til TEK17
- Grunnlast for oppvarming dekkes av fjernvarme. Det er ønskelig at det utredes muligheter for lokal energiproduksjon for strømproduksjon og/eller supplere spisslasten.
- Bygningskropp; - netto oppvarmings- og kjølebehov lik passivhusnivå iht. NS 3701.
- BREEAM-NOR; - ambisjonsnivå «Good» til «Very good»
- Miljøvennlig avfallshåndtering i bygge- og driftsfasen
- Gjenbruk av materialer/møbler fra eksisterende skole
- Fossilfrie anleggsmaskiner
- Utslippsfri byggtørk (eksisterende bygg er tilknyttet fjernvarme)

Avslutning og takk!

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE